

A kolozsvári rom-kath. Lyceum könyvtára.

A „VICTORIA“ biztosító társaságnak

1866 november 17-én Kolozsvártt tartott

RENDKIVÜLI KÖZGYŰLÉSE.

Elnöki megnyitó beszéd.

(Hintz György alelnök által.)

Tisztelt közgyűlés!

A cél, melyért ezen rendkívüli közgyűlésben összegyűltünk, nem egyéb, mint az, hogy a tisztelt közgyűlés a többi biztosítási ágak felkarolásáról tanácskozzék. Felsőbb helyről erre még az alapító bizottmány általánosan meg volt adva az engedély, és az alapítók magok is szándékoztak több üzletágra kiterjeszkedni; de minthogy egyfelől a főfeltétel, melyhez az a kormánytól kötve volt, t. i. egy sokkal nagyobb pénzalap előállítása ama korszak nehéz körülményei közt a kívánt gyorsasággal bajosan lett volna valósítható, másfelől pedig maga az általános biztosító intézet szervezete, eszméje s üdvös anyagi és nemzetgazdászati befolyása még kevéssé volt közöttünk ismeretes, miután éppen intézetünk volt e téren a legelső vállalat; ehez képest tehát az alapítók egyelőre csak a tüzbiztosítást vették célba, a többi ágak felkarolását a szabályszerűleg szervezendő társulatra bízván és hagyományozván át. A választmány a kezdet sikerétől ösztönözöttve, nem akarta tovább halasztani ezen áthagyományozott cél teljesedésbe vételét; megérkezettnek véli az időt, hogy üzletünk az eddigi megszorításból kilépven, általánossá váljék, és a többi hason intézetek sorában kiterjedésre nézt is méltó helyet foglaljon el. — Ezen lépésre nem vezeti őt hiúság, mely mulékony fény után kapkod, se meggondolatlanság, mely erejét az elérendő czéllal össze nem vetvén, azt tulbecsüli, hanem vezetik arra a választmányt több üzletünk természetéből és állásából meritett, minden felől megvitatott fontos okok, melyeket legyen szabad itt némi részben körvonaloznom.

Első ok az, hogy üzletünk nemcsak itten, középpontján hazánknak, hanem a birodalom szinte minden tartományában és azoknak fő- és kisebb helyein is kellő számu szervekkel, az az hivatalnokokkal, vezér-, fő- és alügynökökkel el vagy látva, oly annyira, hogy azokkal már így is, annál inkább létszámuk némi emelésével a többi ágakat is kezelni lehet. Így a józan okosság parancsolja azokat is felkarolni és így a költséges szervezkedés általmár elkövetett beruházást még több oldalról jevedelmező üzletforrások megnyitása által hasznosítani, annál is inkább, minthogy a jelen kor színvonalán álló, a nélkülözhetetlen ellenörködés minden kellekeivel bíró szervezésünk továbbra is nem csekély költséget igényel, mely csupán egy üzleti ágra fektetve, annak egyoldalú jövedelmét nagyobb mérvben felemésztené, az osztlék teljesebb sikerét gyengíti.

A második ok az, hogy üzletünk mindaddig, a mig az csak egy ágra szoritkozik, magasabb és általánosabb anyagi s nemzetgazdászati szép feladatát csak korlátozott mérvben érheti el.

Mint a termő fának több ágai több gyümölcsöt adnak, mint az egyes ág; és mivel ottan, ha az egyik ág meggyengül és letörik, annak hiányát a más ágak pótolják: ugy üzletünk is, ha annak több ágai folytattatnak, több erővel bírand s a netalán meddő ágak hiányát a többiek pótolni fogják. Legyen egy évben a tüzbiztosítás sok kár, segíti azt, meglehet a jég- és életbiztosításnak jobb eredménye, és megfordítva; és ha netalán valamely esztendőben mind a három ág gyenge eredményü, fenntartja

*

őket a jövedelmesebb multból maradt nagyobb tartalék-
tőke. Egy szóval, csak egy ágat művelő társulat, hiá-
nyozván nála az üzlet különböző tényezőinek összeha-
tása, nagyobb balesetek ellenében nem mindig bírhatja
a siker teljes biztosságát.

Harmadik ok továbbá az, hogy üzletünk, amig
csak egy ágban dolgozik, kevesebb vonz-
erővel bír, minthogy ha működését a kitü-
zött üzletágakra kiterjesztendi. A nagy kö-
zönség naponta jobban meggyőződven a biztosítások üd-
vös voltáról, ma már rendesen nemcsak a tűz, hanem a
jég- és haláleset ellen is biztosít, — és mindazt legin-
kább egy helyen szereti megtenni, miből természetesen
következik, hogy a csak egy ágban dolgozó társulat ke-
vesébb látogatott. De az ügynökök magok is inkább oly
üzletnek ajánlják fel szolgálatukat, mely minden biztosí-
tási ágakban dolgozik, mint annak, mely csak egy ágat
művel és így kevesebb jutalékot nyújt.

Igy a már szép sikerrel haladó biztosítások meg-
tartása, sőt azoknak erélyesebb gyarapítása, valamint a
nagy költséggel szervezett ügynökségek buzditása s ér-
dekeiknek üzletünk érdekeihez szorosabb kapcsolása, —
egyaránt fontos okokul szolgálnak a többi üzletágak meg-
indítására.

A negyedik ok végtére az, hogy üzletünk je-
len állása a tovább terjeszkedésre báto-
rit és feljogosít.

Távol vagyok attól, hogy én a tisztelt közgyűlést
tulkecségtessen; az ügy komolysága, az elnökre nehe-
zedő felelősség tiltja azt; de az üzlet könyveiből, melyek
mindenki előtt nyitva állanak, és azoknak pontos vezeté-
séből merített, itten most előadandó üzlet állása minden

elfogulatlan halgatót meg fog arról győzni, hogy az kie-
légitőnek mondható.

A kezdet nehézségei, a birodalomnak felét több hó-
napokig dúló háboru és magyar hazánknak nagyobb ré-
szét sujtott elemi csapások daczára, a folyó év végével
huzandó zárszámolat (Bilanz) oly eredményt tesz kilá-
tásba, mely tekintettel arra, hogy üzletünk még csak első
évében áll, meglehetősen osztatlékkal biztatja a részvénye-
seket.

Ha tehát még csak egy éves és csak egy biztosí-
tási ágra kiterjedett üzletünk megnyugtató, miért ne bá-
torkodnánk a többieket is minél hamarább felkarolni? —
Hisz az üzlet minden motszanataira éber figyelmet fordító
választmány, az ügyet kezelő igazgatóság — a szakér-
telmet szorgalommal párosító vezérigazgató mint eddig,
ugy ezután is, de sőt még nagyobb munkásságot kifejtteni
készen állván, a nagyobbított üzletet a kívánt szerencsés
eredményre fogják vezetni.

Méltóztassék tehát a tisztelt közgyűlés az elébe tett
tárgyat bizalommal fogadni, ahhoz minden tartózkodás
nélkül szólni és a legcézlarányosabb határozatot hozni.

Mint a hogy az alapítók ezen üzlet alapításánál
nem szándékoztak egyébre, mint kedves, de sok tekintet-
ben elhagyott hazánk boldogítására hatni, a midőn az ed-
dig biztosításokért kiszivárgó pénzösszégeket megtar-
tani és a hazai ipar, kereskedelem és mezei gazdaság fel-
virágoztatására fordítani törekedtek, ugy a választmány is
csak ezen szent czélt tartja szemé előtt és azt még
szélesbiteni kívánja.

A tisztelt közgyűlés ebbeli határozata bizonyosan
nála meleg pártolásra és lelkes teljesítésre fog találni.

Az igazgató-választmány előterjesztése.

(Galgóczy Károly vezérigazgató által.)

Tekintetes közgyűlés!

A jelen rendkívüli közgyűlés tárgya, az ezt össze-
hívó hirdetés szerint is, a társaságunk által még nem
gyakorolt biztosítási ágak felvétele iránt tanácskozás és
határozás levén, az e tárgyban teendő indítványunk be-
vezetéséül czélszerűnek tartjuk:

1-ször előterjesztteni, mikép fejlett üzletünk eddig
és mikép állunk most; 2-ször tájékozni, hogy micsoda
hátrányait tapasztaltuk eddig a más üzletágak nem létö-
nek, s micsoda előnyök kínálkoznak azok felvételével,
3-ször, micsoda biztosítási ágak volnának megindítan-

dók, s mik volnának a megindítás körül szükséges mó-
dozatok, mindezen előterjesztésünk alapjául az igazgató-
ságnak e folyó november 14-diki választmányi gyüle-
sünkre benyújtott, tárgyalat és helybenhagyott jelentése
szolgálván.

Társaságunk, a tekintetes közgyűlés tudomása
szerint, a legközelebb mult 1865-ik év mártius 29-kén
tartott közgyűléssel alakult, üzlete a concessio értelmé-
ben ez idő szerint csak a tűzbiztosítási szakra terjedven.
Ezen üzletet az igazgatóság székhelyén, itt Erdélyben,
tettegesen 1865 július 5-dikén indítottuk meg, ezen

napon állítván ki a legelső tüzbiztosítási kötvényt. Ezután következett a megindulás szeptemberben Magyarországon pesti és sátoralja-ujhelyi vezérügynökségünk, aztán Morvaországban brünni, majd octoberben Alsó- s Felső-Ausztriában, Stájerországban stb. bécsi vezérügynökségünk területén; e folyó 1866 január havában indultunk meg Csehországban prágai vezér-, ismét Magyarországon temesvári fő-, végre július havában Horvátországban zágráb-sziszeki főügynökségünkkel; úgy, hogy társaságunk mai nap, Galicziát és Bukovinát kivéve, a magyar korona és az osztrák birodalom minden tartományában többé-kevésbé képviselve van.

Hogy az alakulástól t. i. 1865. martius 29-től azon év július 5-éig késtünk az üzlet tetteges megkezdésével, annak oka — egyéb másodrendű körülményeket mellőzve — két főtényben rejlik: először abban, mert, mikép a tekintetes közgyűlés tudja, az alakuláskor, a részvényekre csak a cautionalis 3 száztóli volt befizetve, tehát hogy megindulhassunk, mind a szervezésre, mind különben alapul pénz kellett, már pedig a pénz a tekintetes közgyűlés által jól tudott azon körülménynél fogva, miszerint a részvény befizetések kilencz, havonként egymás után következő 3 száztóliás részletekben voltak teljesítendők, melyek elsője május hó folytán volt esedékes, csak apránként volt beszerezhető; másodsor a szervezeti munkálatok, igazgatósági, vezér és alügynöki utasítások kidolgozása, az igazgatósági központi, majd vezérügynöki hivatalok berendezése szintén sok időt és sok munkát vett igénybe.

E két főtény okozta azt is, hogy az üzletnek a directionalis központon megkezdése után is a terjeszkedésben csak oly lépcsőzetesen haladhattunk elő, mint mikép előadók; úgy hogy üzletünk megindulásának határidejét voltaképpen csak 1865. october elejére tehetjük, miután eddig az ideig részint a dolog természeténél fogva, részint szándékosan az üzlet ott is csak gyengén tartatott, hol az megindítva volt.

A dölognak ekkép és nem máskép intézése, a fennebbi két főokhoz csatlakozásban harmadikul azon principialis indokból is történt, mert mikép tudva van, a nyári hónapokban az egyebeknél sokkal több kockázattal járó takarmány és gabonakészlet-biztosítás levén tulnyomó, őrizkedniünk kellett, nehogy kezdő intézetünket, mialatt a jobbféle épület biztosításokban megerősödhetnék, ama veszélyes tárgyak biztosításával tulerheljük.

Ez itt elősorolt körülmény okozta többek közt azt, hogy az 1865. dec. 31-ével lezárt csonka évi kezdetle-

ges üzlet igazgató választmányunk határozatából a f. 1866-ik évhez csatoltatott s így az e folyó évi april havában tartandó rendes közgyűlés elmaradt.

Üzletünk képviseltetését illetőleg, ma következőleg állunk: Kolozsvárt igazgatóságunk szervezett Erdélyországra és a Szilágyságra terjedő rayonnal, alatta áll a szebeni főügynökség kötvény kiállító joggal, ezalatt van 39 alügynök, s így a directionalis közvetlen rayonban 257 ügynök.

Ezenkívül van 5 vezér és 2 önálló főügynökségünk, jelesen a pesti vezérügynökség 9 fő- és 450 alügynökkel; s.-a.-ujhelyi vezérügynökség 8 fő- és 491 alügynökkel, bécsi vezérügynökség 171, brünni 230, prágai 220 alügynökkel, végre a temesvári főügynökség 57, a sziszeki 13 alügynökkel.

Vezér-, fő- és alügynökök összes száma 1943.

Az üzlet terjedtségét és előhaladását illetőleg bemutatandó számolat értelmezéseül a következőket kell előre bocsátanunk:

Jelesen:

Társaságunk üzlete, alapszabályaink értelmében mindig december 31-dikével zárul. Így a f. évi üzlet-számadás, melyhez mint fentebb kifejtők, a mult csonka év is csatolva van, rendszeresen és szabályszerint majd csak f. évi december 31-dikével fog záratni, mely ekkor tett számadás-zárlat aztán üzlet mérlegileg elkészítve és a megválasztva levő vizsgáló bizottmány által fölülvizsgáltatva s a magas kormány által is helyben hagyva, megállapítás és a mutatkozó osztalék megszavazása tekintetéből a rendes közgyűlés elé lesz terjesztendő.

Ezen üzletszámla ellenben, melyet most bemutatandók vagyunk, october 31-dikével, időközileg záratott, s bár az időköziség mellett lehető könyvezési alapos és megszigorlott adatok nyomán állítottott ugyan össze, minél fogva a szükséges tájékozásra tökéletesen biztos adatot is nyujt; de évi végüzet zárlatul, épen az időköziségnél fogva, még sem vehető, és ennek a dec. 31-diki rendes zárlatra, a dolog természeténél fogva változnia kell, mely változás hogy előnyös vagy hátrányos lesz-e, annak szerencséje Isten kezében van, biztatván mégis bennünket a jobb hivesére azon alapos remény, hogy a gondviselés, mely társaságunkat eddig jól megőrizte, miután már a veszélyesebb időszakon szerencsésen áthaladtunk, ezután is jól fog örködni felettünk.

Ezek előbocsátása után üzletünk fejlődését és állását következő számolatban mutatjuk ki:

**

d. 294 86

Üzlet kimutatás 1866 október 31-dikével.

Bevételek:		frt	kr	frt	kr
23,992 db kötvénnyel biztosított 34.627,570	frt érték után díj és illeték bevétele	—	—	347130	20
kamat bevétele a részvény befizetések után még fennlevő késedelmi és a kolozsvári kiegészítő pénztárral még el nem szá molt kamatokon, azután a kolozsvári zálogkölcson intézettől járó osztalékon kívül		—	—	13000	—
Összes bevétele:		—	—	360130	20

Kiadás:

Díjtartalék a jövő évre átmennő 20.230,945 frtnyi biztosítási érték után, levonva a viszbiztosító intézetek illetőségét	181528	68	—	—
271 kárra liquidált kárösszeg, a viszbiztosító intézetek részletének levonásával	35364	42	—	—
Kártartalék fizetetlen károkra; szintén a viszbiztosító intézetek részletének levonásával	22541	—	—	—
Megsemmisítések	19726	78	—	—
Viszbiztosító intézeteknek átengedett biztosítási részletekért fizetett díjak	15820	77	—	—
Ügynöki provisio, és üzletköltség, a szervezési és alapítási költségnek e f. évi üzletre eső részletével együtt	50860	67	325842	32
maradék	—	—	34287	88

Ezen összeállítás nem mutatja ugyan azokat a miliomos számokat, miknek látását a közönség a biztosító intézetek kimutatásaiban megszokta; s valóban ennél fényesebb eredményt is szívesen remélhattünk volna. Azonban a végeredményben még is igen megnyugtató ez, a mennyiben társaságunk üzlet megindulásának nem csak activ állásáról tesz tanuságot, de osztaléokra is oly összeget hagy, mely tekintve kivált annak még kamat bevételeinkkel is szép összegű szaporodását, részvényeseinknek már az első évben oly magas száztólit nyújtó osztaléokra enged kilátást, mely a mostanában keletkezett biztosító társaságok közül akármelyik osztalékával bátran kiállja a versenyt. És így véve fel az eredményt, az még kielégítőbbé válik, ha felgondoljuk, hogy intézetünk székhelye a világforgalomtól még mennyire el van zárva, és

hogy e körülmény a birodalom nagyobb és jobb közlekedésű városaiban székelő társaságok irányában, kivált még most kezdetben, meunyre megnehezíti a versenyt; továbbá hogy Magyarország legnagyobb részén a mult tavaszi szerencsétlen fagy által előidézett inség, Cseh és Morvaországban ellenben a lefolyt háboru és annak következményei szintén jelentékenyen megszorították működésünk sikerét, míg más részről, minden óvatosságunk daczára is a káresetek szaporítására szolgáltak.

Üzletünknek a mostoha körülmények közt is ezen szerencsés activ fejlődése szolgált alapul, hogy az igazgatóság és választmány a biztosítás többi ágainak megindítását szőnyegre hozza, vezetve erre különösen azon indokok által is, melyek előterjesztésünk kitűzött s itt következő második pontjában kifejleni fognak.

Annak, hogy társaságunk egyedül a tűzágban dolgozik, különösen két főpontban érezzük pozitív hátrányát; ugyanis:

1-ször. Csupán tűzbiztosítási ágra sokkal nehezebb jó ügynököt kapni, mint több ágakra, miután a jó ügynök inkább huz oly társasághoz, melynél provisio-nális jövedelmét szorgalma által több biztosítási ágakból szaporíthatja.

2-ször. A több biztosítási ág azonkép az intézet, mint az ügynök körét és egybekötését szaporítván, jelentékeny befolyással van az üzlet szaporítására is; különösen a biztosító felek megszokták és inkább szeretik tűzbiztosításaikat is oly társaságnál és oly ügynöknél tenni, melynél egyéb biztosításaikat, kivált a jég ellen biztosítást is intézhetik. Így különösen a jégbiztosítási ág hiánya bennünket a tűzbiztosítások szerzésében is sokképpen akadályoz.

E két főpont hordereje már a szakavatatlan előtt is könnyen feltűnik: de még feltűnőbb lesz a gyakorlat embere előtt, ha személyre vesszük az osztrák birodalomban is már e téren versenyző intézetek számát, s a verseny keménységét, mely e tetemes szám közt már minden irányban kifejtett.

Egyébiránt az itt következőleg előadandó előnyöknek a mondottakkal combinatiója még több hátrány megismerését is kifejti.

A leglényegesebb előnyök pedig röviden a következő főpontokba vonhatók össze. A szervezkedés több biztosítási ágban is csak kevéssel kerül többbe, mint csupán a tűzbiztosítási ágban; sőt miután több ágban könnyebb jó ügynököt kapni, úgy szólván csak a nyomtatványok költsége szaporítja a több ágban szervezkedés költségét; azután a regie költség is több ágra oszolva, sokkal könnyebben fejt ki kedvező arányt a több ágból

minden esetre származó több jövedelemhez képest; végre a szerencse változásában is egyik ág rendszeren a másikat segíti; minél fogva minél több különböző ágra oszlik az üzlet, jövedelmezése, kezelési költségéhez aránylag, annál biztosabb.

Ez előnyökkel és hátrányokkal szemben társaságunk üzletének más ágakra is kiterjesztése állásunkban annyival czélszerűbbnek és kívánatosabbnak mutatkozik, mivel mikép fennebb kiűntetők, társaságunk a tűzágban már meglehetősen szervezve van, és csak mostani szervezetünkkel s ügynökeinknek 1900-ra menő seregével is a tűzágon kívül, a többi ágakban szintén jelentékeny és annyival jövedelmezőbb üzletet győznék meg, mivel ezért a mostani szervezet csak csekély új költséget igénylène.

Azon kérdésre felelve, hogy micsoda biztosítási ágak volnának megindítandók, czélszerűnek vélnék, ha üzletünk ezuttal egyszerre mind a négy biztosítási ágra t. i. a mostani tűzággal együtt: jég, szállitmány és életbiztosításra is kiterjesztetnék. A tűzbiztosítás mellett a jégbiztosítás, mint a tapasztalás bizonyítja és fentebb is kifejtők, lényegesen előnyös, sőt multhatatlanul szükséges; az életbiztosítás pedig igen szép és hasznos. — Mi a szállitmánybiztosítást illeti, ebben mi, igazgatósági székhelyünknek Kolozsvárt, a közlekedés központjától és a forgalom fővonalaitól távolléte miatt ugyan nagy térre nem számíthatunk; de mivel most egyuttal az is kérvényezhető, jobb hogy az is felvétessék, mint, most mellőztetvén, alkalmilag újra kelljen azért kérvényezni. Sőt azt véljük, hogy ha a társaság az állatbiztosítást is, és pedig az általánosság elve szerint felkarolná, milyen társaság a birodalomban még nincs, igen czélszerűleg cselekednék; mert miként már fentebb érintők, sőt kimutatók: minél több különböző ágra oszlik az üzlet, annak jövedelmezése, kezelési költségéhez aránylag annál biztosabb; és azt hisszük, hogy az engedély kinyerése több ágban sem kerül több fáradságba és költségbe, mint akár csak a jégbiztosítási ágban; sőt az állatbiztosítási ágnak fölvétele még a concessio kinyerését a magas kormány előtt is könnyíteni és gyorsítani fogja, miután a birodalomban ily részvényes társaság még nincs; holott a közönség már oly sok ízben kifejezte kívánatos voltát. Annál fogva, mivel ez ágnak üzletünkbe felvétele a tűz- és jégbiztosítási ág körül remélhetőleg igen kedvező hatást fogna gyakorolni, és némileg segédkezet nyujtana azon hátrány legyőzésére, melyben igazgatósági székhelyünk más társaságok szék-

helye irányában bennünket a versenyt illetőleg tart, ennek felvételét ezennel indítványozzuk.

A kiviteli módokat illetőleg eljárásunkhoz legelsőbbben is alapszabályunk 2-ik §-ának zárpontja és a 8-ik §. adja kezünkbe a kulcsot.

A 2-ik §. zárpontja így szól: „A társaság fönn tartja magának működését legfelsőbb engedélylyel más biztosítási ágakra is kiterjeszteni.

A 8-dik §. így hangzik: „Egyelőre csak 1000 részvény bocsátatik ki, s mihelyt az aláírva lesz, a társulat alakultnak tekintendő. A többi részvény kibocsátása, a közgyűlés határozatára, fenntartatván a hatóságoknak történő jelentés, és a társasági vállalat szükségletéhez képest történik. A további részvény kibocsátásnál minden részvényesnek az első kibocsátásból birt részvényeihez aránylagos mennyiségű részvény szerzéshez előjoga van. 50 részvénytől többet egy részvényes sem birhat.“

Ez alapokon a többi ágban kezdeményezhetés a kormány engedélyétől függ: de új részvény-kibocsátást alapszabályilag multhatatlanul nem feltételez. Azonban mivel nagyon feltehető, hogy a magas kormány az új ágak engedélyezését a 8-ik §. alapján új részvény-kibocsátáshoz fogja kötni: annál fogva czélszerűnek mutatkozik, e kikötést az új kibocsátás előleges elhatározásával megelőzni.

Ezek nyomán indítványunkat a következőkbe foglaljuk:

1-ször. Vegye tanácskozás alá a tekintetes közgyűlés és mondja ki határozatilag, hogy a társaság üzletébe a jég-, szállitmány, emberélet s állat biztosítás felvétessék.

2-ször. Határozza el, hogy az új ágak felvétele indokából az alapszabályok 8 §. értelmében új részvény kibocsátás eszközöltessék.

3-ször. Az előző két pontra hozott határozatnak megfelelőleg igaztassék ki és fogalmaztassék az alapszabályok 2. és 8 §.

4-szer. Az új kibocsátású részvények számának a szükséghez képest meghatározására, azok distractiojára, és a megindítandó új ágak iránt a magas kormányhoz folyamodásra, az igazgató választmányynal egyetértve bizassék meg az igazgatóság.

5-ször. Minthogy a megindítandó új biztosítási ágakat illető biztosítási feltételek is, a concessio kéressel felsőbb jóváhagyás alá terjesztendők, intézkedjék a

tekintetes közgyűlés az iránt, hogy azok az igazgatóság által kidolgoztatván, és megállapítatván, időnyerés tekintetéből minden új rendkívüli közgyűlés szüksége nélkül terjesztessenek a magas kormány elé, természetesen a sanctionálási jog a legközelebbi rendes közgyűlésre mégis fennhagyatván.

Kelt Kolozsvártt az igazgatóválasztmánynak 1866. nov. 14-dikén tartott gyűléséből a tekintetes közgyűlés

alázatos szolgálói
a Victoria biztosító társaság
igazgató választmányáya.

Jegyzőkönyv.

Jelenlevén alelnök: Hintz György. Kormánybiztos: Forray Ferencz, az igazgató-választmány, az igazgatóság és számos részvényes tag. Jegyzett: Szász Gyula.

Alelnök üdvözlővén a szép számmal egybegyűlt részvényeseket, velős beszédben fejtegeti e rendkívüli közgyűlés célját és feladatát, mely nem egyéb, mint az eddig a társaság részéről a tűzágban gyakorolt működést, a biztosítás többi ismeretes ágaira is kiterjeszteni.

Beszéde végén, hivatkozva az eddigi kedvező eredményre, s utalva e részben a következőleg felolvasandó jelentésre: melegen szólítja fel a jelenlevő részvényeseket, a megvitandó tárgyhoz bizalommal járulni s az intézet érdekében őszintén és tartozkodás nélkül nyilatkozni. Ezzel az ülés megnyitottnak tekintetvén, felszólítja a vezérigazgatót, a választmány nevében annak jelentését és illetőleg indítványát a fennforgó tárgy körül eléadni.

I. Vezérigazgató olvassa az igazgató-választmány jelentését, melyből előtűnik:

hogy a társaság üzletét tettelegesen Erdélyben — 1865 július 6-ikán indította meg, ezen napon állittatván ki az első kötvény. Ezután következett a megindulás Magyarországon és Moryában szeptemberben, majd octoberben Alsó- és Felső-Ausztriában, Stiriában stb., végre folyó év elején Csehországban.

hogy a társaságnak jelenleg van 5 vezér-, 20 fő- és 1888 alügynöke, összesen 1913.

hogy az üzlet fejlődése és állása 1866 october 31-kével következő eredményt mutat ki:

23.992 db kötvénnyel biztosított 34.627.570 frt érték után díj és illeték bevétel 347.130 frt 20 kr.; kammat bevétel, a részvény befizetések után még fennlevő késedelmi és a kolozsvári kisegítő pénztárral még el nem számolt kamatokon, azután a kolozsvári zálog-kölcsön intézettől járó osztalékon kívül 13.000 frt; — összesen 360.130 frt 20 kr.

Díjartalék a jövő évre átmenő 20.230.945 frtnyi biztosítási érték után levonva a viszontbiztosító intézetek

illetőségét 181.528 frt 68 kr.; 271 kárra liquidált kárösszeg a visszbiztosító intézetek részletének levonásával 35.364 frt 42 kr.; kártartalék fizetetlen károkra szintén a visszbiztosító intézetek részletének levonásával 22.541 frt; viszont biztosított részletekért fizetett díjak 15.820 frt 77 kr.; megsemmisítések, ügynöki százalék, alapítási, szervezési és folyó költségek 70.587 frt 45 kr.; — összes kiadás 325.842 frt 32 kr., melyet a bevételből levonva, maradék 34.287 frt-88 kr.

hogy az üzletnek az országos mostoha viszonyok közt is ezen szerencsés activ fejlődése szolgál alapul, hogy az igazgatóság és választmány a biztosítás többi ágainak megindítását szőnyegre hozza, az egyedül a tűzbiztosítási ágban dolgozás különösen két főpontban éreztetvén pozitív hátrányát, ugyanis:

1-ször. Csupán tűzbiztosítási ágra sokkal nehezebb jó ügynököt kapni és

2-szor. A több biztosítási ág, azonkép az intézet, mint az ügynök körét és egybeköttetését szaporitván, jelentékeny befolyással van az üzlet szaporítására is; — mig ezekkel szemben a több biztosítási ágban dolgozás következő lényegesh előnyöket mutat fel, jelesen:

a szervezés több biztosítási ágban is csak kevéssel kerül többre, s több ágban könnyebb levén jó ügynököt kapni, ugy szólva csak a nyomtatványok költségét szaporitná, továbbá a regie költség több ágra oszolva, a több jövedelemhez kedvezőbb arányban áll, végre a szerencse változásában egyik ág rendszeren a másikat segíti.

Ezek nyomán a választmányi jelentés indítványait a következőkben terjeszti elé:

1. Vegye tanácskozás alá a tkts közgyűlés s mondja ki határozatilag, hogy a társaság üzletébe a jég-, szállitmány-, emberélet- és állatbiztosítás felvételének.

2. Határozza el, hogy az új ágak felvétele indokából az alapszabályok 8. §-a értelmében új részvénykibocsátás eszközöltessék.

3. Az előző két pontra hozott határozatnak meg-

felelőleg igazítottassék ki és fogalmaztassék az alapszabályok 2. és 8. §-sa.

4. Az új kibocsátású részvények számának a szükséghez képest meghatározására, azok distractiojára, és a megindítandó új ágak iránt a magas kormányhoz folyamodásra, az igazgató-választmánnyal egyetértve bizassék meg az igazgatóság.

5. Minthogy a megindítandó ágakat illető biztosítási feltételek is a concessio-kéréssel felsőbb jóváhagyás alá terjesztendők, intézkedjék a tks közgyűlés az iránt, hogy azok az igazgatóság által kidolgoztatván, időnyeres tekintetéből minden új rendkívüli közgyűlés szüksége nélkül terjesztessenek a magas kormány elé, természetesen a sanctionálási jog a legközelebbi rendes közgyűlésre hagyatván fenn.

II. Mielőtt előzőleg felolvasott indítványok tárgyalás alá vétetnének, felhívja alelnök az igazgató és szavazójegyek számba vételére kiküldött bizottmányt, eljárása iránt jelentését megtenni, — minek folytán Kővári László igazgató a bizottmány nevében a ház asztalára tevén az igazgató- és szavazati jegyzőkönyvet és felhatalmazásokat, felolvassa jegyző a bizottmányi jelentést, melyszerint jelenlevő részvényesek által részint saját részvényeik részint meghatalmazásaik folytán 669 részvény levén, 342 szavazattal képviselve, az összes kibocsátott részvény-számnak alapszabályilag megkivánt kétharmada képviseltetésének elég van téve. Ennek alapján alelnök kimondja a gyűlés határozat-képességét.

III. Szentgyörgyi József részvényes bizonyosságot kíván magának nyújtatni az iránt, valósággal képviselve van e az összes részvényeknek alapszabály megkivánta kétharmada? melyre nézve: a közgyűlés általános többsége oda nyilatkozván, hogy a ház asztalára letett bizottmányi jegyzőkönyv s ezzel kapcsolatos felhatalmazványok, melyek bővebb meggyőződés végett mindenki előtt nyitva állanak — úgy a bizottmány számokra alapított jelentése is ez iránt teljes megnyugvást nyújt: — végzésileg mondatik ki a gyűlés határozat-képessége, minek folytán

IV. vita alá bocsátatnak az I. pont alatt felolvasott indítványok; melyek

1-ső pontja

egyhangu felkiáltással elfogadtatik és határozattá emeltetik, hogy a társaság üzetébe a mostani tűzágon kívül a jég-, szállítvány-, emberélet- és állatbiztosítás is felvételvé, mindezekre az engedély egyszerre kérvényeztessék; hogy pedig a mindegyikre kinyert engedély után ezen ágak egymásután mikor és mily sorral indit-

tassanak meg: az iránt a körülmények szerint intézkedni a választmány bizatván meg.

2-dik pontot illetőleg határozatilag mondatik ki: hogy hatalmaztassék és bizassék meg az igazg. választmány, a társaság üzletkörébe bevonandó többi biztosítási ágak alapjául szolgálendő részvény-mennyiséget a körülményekhez mértten és a magas kormány által megkivánt biztosítéki arányban az alapszabályszerű részvény-szám erejéig kibocsátani, megjegyeztetvén csakugyan, hogy az egyszerre kibocsátandó részvény-szám mennyisége 500-nál kevesebb ne legyen.

3-dik pontot illetőleg, az új biztosítási ágak felvétele folytán az alapszabályok 2- és 8-dik §§-ra nézve szükségessé vált változtatás irányában vezérigazgató benyújtja saját következő fogalmazványát.

2. §. A társaság célja: a társaság az 1866. november 17-kén tartott rendkívüli közgyűlése határozatának alapján üzletét az eddigi tűzbiztosításon kívül a jég-, szállítvány-, emberélet- és állatbiztosításra is a magas kormány jóváhagyása mellett kiterjesztvén, a társaság célja, biztosítás vállalása bizonyos díjizetésért tűzkár, jég- és szállítványkár ellen, aztán az emberélet- és állatbiztosítás gyakorlása. És pedig különösen a tűzkárt illetőleg felvállalja a társaság az A alatt ide mellékelt általános biztosítási feltételekben engedélyezett alapelvek s díjszabások szerint minden ingó és ingatlan vagydon biztosítását tűz ellen, mi alatt a gyújtó villám, valamint a keletkezett tűz következtében szükségessé vált oltás, lerombolás, kihurczolkodás által okozott kár is értendő. A jég-, szállítvány-, emberélet- és állatbiztosítás szintén a m. kormány által megállapított és helybenhagyott alapelvek és feltételek szerint történik.

Biztosítási kötvények kiállítására az igazgatóság s a társaság székhelyén kívül a vezérügynökségek vannak felhatalmazva. Az utóbbiak felállítása (eltekintve a kereskedelmi törvényi szabályoktól) a székhelyük területére nézve hivatalos lapban, a hol pedig ilyen nem léteznék, a 93. §-ban megszabott módon kihirdettetik. A társaságnak szabadságában áll a vezérügynökségek hatáskörét, a biztosítási feladományok felvételét illetőleg megszorítani, ily megszorítás azonban harmadik személy ellenében törvényes következménnyel nem bír.

8. §. Az üzletnek az 1866. november 17-én tartott rendkívüli közgyűlés határozata alapján a jég-, szállítvány-, emberélet- és állatbiztosításra is kiterjesztése alkalmából a választmány felhatalmaztatik, hogy az üzlet szükségének mértékéhez képest általa meghatározandó számú új részvény kibocsátásáról intézkedjék, fenntartván aziránt a hatóságnak történő jelentés.

A további részvény kibocsátásánál a részvényes társaság minden részvényesének az első kibocsátásból birt részvényeihez aránylagos mennyiségű részvény szerzéséhez elő joga van.

50 részvénytől többet egy részvényes sem bírhat, mely fogalmazvány, mint szerkezeti alap, elfogadtván, határozzatik ez új cikkelyeket, tekintettel azon körülményre, hogy a legközelebbi rendes közgyűlés feladata leendő a részben hiányos alapszabályokat egész terjedelmükben átdolgozni, illetőleg eziránt intézkedni: egyszerűen függelékkel csatolni a jelenleg érvényben levő alapszabályokhoz.

A 4- és 5-dik pontokat illetőleg:

Az elintézésre megbízatik az igazgatóság és a választmány egyetértőleg egy e közgyűlés kebeléből kinevezendő 20 tagú bizottmánynyal, mely bizottmány kolozsvári, és tekintettel a számos vidéki részvényesekre s azon indokból, hogy azok is magukat képviselve lássák: vidéki tagokból azon hozzávétellel jelölendő ki, hogy ezen bizottmány munkálataiban a kolozsvári tagok száma

$\frac{2}{3}$ -ának az ülésben jelenléte által határozatképes legyen. Bizottmányi tagokul egyhangú felkiáltással választatnak meg: Biasini Domokos, Biró Pál, Bogdán István, Deutsch József, Duha Imre, Dalchau Frigyes, Eisenberger Lipót, Frits Albert, Gál Péter, dr. Lészai Dániel, Krémer Sámuel, Pataky Dániel, Rutschka János, Szentgyörgyi József, Szöllösy Sámuel, Tauffer Ferencz, Varga Dániel, Vélits Károly, Voith Miklós, Winkler Frigyes részvényes tagok.

A jelen közgyűlésről kelt jegyzőkönyv megállapítására, a közgyűlés maga kebeléből bizottmányi tagokul mlgs Pataky Dániel, ft. Lönhárd Ferencz és Biró Pál urakat kéri fel.

Ezzel alelnök meleg szavakban mondván ki köszönetét a számos megjelenésért, az ülést feloszlottnak nyilvánítja, minek folytán a jegyzőkönyv bezáratott.

Hintz György m. p. elnök, dr. Pataki Dániel m. p. Lönhárd Ferencz m. p., Biró Pál, Szász Gyula m. p. id. jegyző.

BCU Cluj / Central University Library Cluj